

Inspel till Livsmedelsstrategin 2.0

Fiskekommunerna organiserar nio kommuner i Bohuslän, som tillsammans med Västra Götalandsregionen samverkar med berörda intressenter för att skapa en bärkraftig utveckling av fiske- och vattenbruksrelaterade verksamheter utmed hela Bohuskusten.

Fiskekommunernas inspel till framtagande av Livsmedelsstrategin 2.0 innefattar yrkesfiske och vattenbruk som livsmedelsproducenter som en viktig del i den inhemska livsmedelskedjan.

Avgränsning

Västra Götalandsregionen tar inte ställning till inspelet.

Som främjande organisation har Fiskekommunerna identifierat viktiga områden utifrån Livsmedelsstrategins mål för att främja fiske och vattenbruksverksamheter med angränsande näringar i syfte att stärka konkurrenskraften, attraktiviteten och hållbarheten inom den blå livsmedelskedjan och hur dessa bidrar till ökad självförsörjningsgrad och beredskap.

Beredskap

Fiskekommunerna ser havet som en säkerhet för livsmedelsförsörjning vid ex. krig, torka och andra oförutsägbara hinder för import och extern livsmedelsförsörjning. Vid eventuell framtida torrperioder då odling och uppfödning av animaliskt protein försvåras kompletterar fiske i havet. Sverige har förutsättningar att nyttja den blå värdekedjan än mer och öka självförsörjningsgraden utifrån justeringar som nämns i avsnitten nedan. Den blå värdekedjan inkluderar råvaror och produkter (ex sill, makrill, bottenlevande fisk och skaldjur, musslor etc.) vilka kompletterar Sveriges inhemskt odlade grödor med näring som inte återfinns i växtbaserad kost.

Infrastruktur

Sverige har ett unikt läge med en lång kuststräcka som omsluts av hav med olika förutsättningar och arter att bruka. Möjligheten bör tas tillvara på för att svenska fiskefartyg kan landa fisk i Sverige. Den moderna fiskeflottan, i synnerhet de fartyg som bedriver pelagiskt fiske, är inte kompatibla med dagens hamnar. Därmed ser Fiskekommunerna en möjlighet i att satsa på hamninfrastruktur för att möta flottans behov och ge möjlighet att landa svenskvoterad fisk i Sverige. Genom ökade landningar och bidrar detta till ökade volymer och därmed en ökad möjlighet till produktutveckling och förädling. Ovanstående är avgörande parametrar ur ett beredskapsperspektiv. Pelagisk fisk som sill och makrill har högt näringsvärde och lågt klimatavtryck vilket gör råvaran till ett bra

konsumentval som gynnar både konsument och miljö. Dessutom pågår flera forskningsprojekt i syfte att skapa nya värdekedjor för livsmedel och förädla det vi fångar ur havet eller odlar och gör till mat, material eller Omega 3.

Att beakta haven som jordbruksmark och värna om dessa för att kunna nyttjas som fiskevatten, därav viktigt att livsmedelsstrategin samverkar med havsplaner, nationella strategin för fiske och vattenbruk för att säkerställa en fortsatt robust blå livsmedelskedja, som ofta (med undantaget landbaserat vattenbruk) börjar i haven.

Regelverk och tillstånd och offentlig upphandling.

Inom den svenska vattenbruksnäringen idag finns innovation, drivkraft och entreprenörer med vilja att etablera och utveckla näringen för att producera matfisk och extraktiva arter som musslor, alger, tång och sjöponng som utöver bra näringsinnehåll som föda också är filtrerande och minskar övergödning. Genom att se över tillståndsprocessen och regelverket för vattenbruket främjas näringen till konkurrenskraftig och attraktiv att verka inom. En enklare tillståndsprocess främjar inhemsk produktion vilket bidrar till ökad självförsörjningsgrad och mindre sårbarhet. Fiskekommunerna ser därför att berörda beslutsfattare och myndigheter för tillståndsprövning och beslut får förtydligad ansvarsroll i hur dem kan bidra till ovanstående fördelar genom att förenkla och reducera tiden för processen.

Offentliga upphandlare bör inte ha rätt att ställa annorlunda krav på livsmedel än vad som regleras i svensk lagstiftning. Livsmedel som är reglerat i lagstiftningen bör anses som godkända och hållbara livsmedel. Med yrkesfisket som exempel bör, av myndigheter godkända fiskemetoder, erkända hållbarhetsmärkningar samt nationell (forskningsbaserad) kvotsättning respekteras som indikatorer på hållbara (blå) livsmedel. Sveriges har en starkt reglerad förvaltning av yrkesfisket med fokus på hållbarhet.

Kunskap

Även utan kristider är blåa livsmedel ett bra konsumentval. För att ge konsumenten verktyg att välja klimatsmart, inhemskt producerade och näringsrika livsmedel är nyckeln *kunskap*. Kunskap bör riktas till olika nivåer, barn och unga, konsumenter, offentlig måltid. Att öka kunskapen om Sveriges selektiva, moderna fiske och metoder, vilka ligger i framkant internationellt ger kännedom som bidrar till en gynnsamt inhemskt fiske. Då Sverige är ett föregångsland när det gäller moderna metoder, utrustning, selektivitet och försiktighet bör konsumenten uppmuntras till att välja svensk fisk före importerad vara.

Med kunskap upphör risken för beslut på felaktiga grunder, som exempel Göteborgs beslut att inte servera demersalt fiskad fisk i skolmåltiden, ett beslut som enligt Fiskekommunerna är både felaktigt om märkligt. Att som ersättning erbjuda långväga importerad fisk i stället för att värna om lokala råvaror fiskade med selektiva moderna redskap och fartyg utan långväga transport. Sveriges yrkesfiske ligger i framkant gällande modernisering, hållbarhet och redskapsutveckling. Beslut av denna karaktär som exempel, kan undvikas med rätt information till offentliga och privata konsumenter.

Fiskekommunerna välkomnar att blåa livsmedel engageras än mer i uppdatering av Livsmedelsstrategin utifrån fördelar som klimatsmarta, näringsrika och hållbara livsmedel.

För Fiskekommunerna

Lars Tysklind

Ordförande